

Széchenyi emlékérem 2018– laudáció

Pallos Lajos

A MNM Éremtára Papírpénz, értékpapír gyűjteményének, a Jelvény gyűjteménynek, valamint a Rendjel és kitüntetés gyűjteménynek kurátora.

1977–1983 között folytatott egyetemi tanulmányokat az ELTE Bölcsészettudományi karán történelem-régészet szakon. Majd 1992 és 1994 között a MNM posztgraduális képzése keretében numizmatikát tanult, és így azon kevés hazai numizmatikusok egyike, akiknek papírja is van arról, hogy numizmatikus.

A diploma megszerzése után az ő pályája sem indult zökkenőmentesen, és kellett néhány kunkor, míg kikötött a múzeumi területen és ott sem feltétlenül azon az úton haladt tovább, ahová eredetileg készült, hiszen őskoros régészetet és klasszika archeológiát hallgatott az egyetemen. Tanított történelmet egy csepeli gimnáziumban, majd a Munkásmozgalmi, későbbi nevén Legújabbkori Történeti Múzeumba került és ott csöppent bele a numizmatika világába. Amikor ez az intézmény beolvadt a MNM-ba mi nagy örömmel fogadtuk Lajost, nem csak azért, mert én speciel az egyetemről ismertem, hanem azért is, mert nagyon hiányzott a Tárból egy újkoros történész kolléga, aki a Tárnak ezt az elhanyagolt gyűjteményi területét értő módon gondolja (papírpénzek, jelvények), és ráadásul a rendszerváltás után meginduló vállalkozói világ magával hozta az értékpapírok iránti érdeklődést is. Lajos pedig belevetette magát ebbe a numizmatikának e nagyon fiatal ágába és komoly szakértővé nőtte ki magát, amit jól jeleznek a 90-es évek több intézményt és várost megjárt kiállításai az értékpapírok világáról. Egy kitűnő angol és magyar nyelvű kiadványt is készített a témából, mely igen kurrens szakirodalomnak számított a téma iránt érdeklődők körében. A 99-es brüsszeli Europálián és a 2000-ben Stuttgartban bemutatott magyar pénztörténeti kiállításokon a papírpénz és értékpapír fejezetek az ő munkáját dicsérik.

1997-ben szerzett egyetemi doktorátust történelemből, disszertációjának témája a Területvédő propaganda Magyarországon 1918-1920 megjelent a Folia Historica 2008/9-es számában. Ennek kapcsán és ezt követően egyre nagyobb figyelmet szentelt a jelvényeknek, emlékérmeknek, az érempropaganda témájának. Világháborús jelvények, 56-os jelvények kapcsán születtek tanulmányai.

Időközben Pallos Lajos lett egy jó évtizeden át szervezője a Múzeum új szerzeményi kiállításainak, körültekintő és gondos munkával fogta össze sokoldalú intézményünk rendkívül változatos műtárgyainak évi bemutatóit. 2010-ben pedig az „Örök megújulás” c.

tárlaton az elmúlt 10 év kiemelkedő szerzeményeinek bemutatóját rendezte meg, valamint egy hozzá kapcsolódó igényes kivitelű és tartalmas kötetet létrehozásában is oroszánrészt vállalt. Pallos kolléga komoly munkát végzett a múzeumtörténeti kötet létrehozásában is. Már a 200. évfordulóra megjelent gyűjtemény történeti kötet éremtári fejezete is az ő alapos és precíz munkájának volt köszönhető, de mellette fontos rendezői feladatai voltak a *Múzsák kertje* c. kiállítás létrehozásában is. Pallos Lajos rendszeresen részt vesz a Múzeum nagy történeti kiállításainak rendezésében, hogy csak az egyik legsikeresebbet említsem, „*A szépség óhajta*”, melyen tekintélyes mennyiségű kitüntetés anyag is szerepelt, melyekről a kiállítást kísérő kiadványban tanulmányt is közölt. 2014-ben pedig Gödölle Mátyással, a Történeti Képcsarnok munkatársával közösen rendeztek egy nagyszabású rendjel történeti kiállítást a *Szent István rend történetéről*, amely mögött több éves tudományos kutatómunka állt. A kiállításhoz készült nagyszabású katalógus társszerkesztője és egyben egyik szerzője is volt. Ez a három kiállítás a 2000-es években Lajos egy új kutatási területének eredményeit mutatta be. A kitüntetés témával intenzíven Héri Vera nyugdíjazása után kezdett el foglalkozni, amikor ez a gyűjtemény is az ő kezelésébe került.

Ugyan csak komoly szerepe volt a nagy sikerű „*Széchenyi világi*” kiállítás rendezésében, valamint 2016-ban „*Az utolsó felvonás. IV. Károly király koronázása*” c. kiállításnak egyik társszerkesztője volt.

A néhány éve a Kossuth kiadó gondozásában megjelent, sikeres és több díjat is elnyert (szép könyv, kiváló ismeretterjesztő munka), két kiadást is megért *Magyar pénztörténet* újkori fejezeteinek szerzője.

A kitüntetés és rendjel történet kutatása terén elért eredményeinek elismeréseként egyedüli magyarként 2018-ban meghívást kapott Stockholmban rendezett nemzetközi konferenciára, ahová végül édesanyja betegsége miatt nem tudott elmenni.

Rendszeresen részt vesz a jövő múzeológus nemzedékeinek oktatásában az ELTE-n.

Tagja a Magyar Numizmatikai Társulatnak, melynek keretében számos előadást tartott, többek között a Numizmatikai Nyári Egyetemeken, valamint a Numizmatika és a társtudományok c. konferenciák rendszeres előadójaként. Tagja az Ókortörténeti Társulatnak és a Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulatnak is, tehát az érdeklődése továbbra is megmaradt a régészet és ókor iránt, ha szakmaként nem is műveli. Szerkesztő bizottsági tagja a *Folia Historicának*.

Pallos Lajos nem csak kiváló szakember, tudós történész-muzeológus, hanem rendkívül művelt, sokoldalú ember, kiváló, segítőkész és megbízható kolléga. A gyakran mosolygó, joviális külső azonban igencsak kritikus szellemet takar, és bizony nem rejti véka alá

véleményét, mely még ha jobbító szándékú is, bizony igen csak éles tud lenni. Eme pikért megnyilvánulásokat bizony volt kitől tanulnia, és szó, mi szó e téren is jó tanítványa volt kitűnő professzorunknak Szabó Miklósnak

Remélem e rövid méltatásból is kiderül, hogy Pallos Lajos nem csak kitűnő történész-numizmatikus szakember, de a múzeumunkat érintő munkákban is igen kiemelkedő szerepet játszott az elmúlt bő két és fél évtizedben, és méltán megérdemli a Széchenyi emlékéremmel való kitüntetést.

Budapest, 2018. november.

Dr. Torbágyi Melinda